

Sygn. akt IVU 757/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Toruniu - IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Danuta Domańska

Protokolant st. sekr. sądowy Beata Wójcik

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2013 roku w Toruniu

sprawy **W. D.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T.

z dnia 12 marca 2013 roku nr (...)

I. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu W. D. prawo do emerytury od dnia 25 listopada 2012 roku;

II. Nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

/-/SSO Danuta Domańska

Sygn. akt IV U 757/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 marca 2013 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 29 października 2012 r., odmówił W. D. prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

W uzasadnieniu organ rentowy, powołując się na powyższą podstawę prawną, wskazał, iż uprawnionym do przejścia na wcześniejszą emeryturę jest ubezpieczony mężczyzna po ukończeniu 60 lat, który nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, bądź w przypadku bycia członkiem złożył wnioski o wykreślenie z funduszu oraz na dzień 1 stycznia 1999 r. udokumentował co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach. Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczenia są z kolei okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na danym stanowisku, co potwierdza

zakład pracy w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Mając na uwadze powyższe organ rentowy wskazał, iż na podstawie dowodów dołączonych do wniosku – uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania ustalono, że na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił 31 lat i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Wskazał iż nie uznał ubezpieczonemu okresu pracy w szczególnych warunkach od 1 lipca 1985 r. do 31 grudnia 1998 r. w zakładzie (...), gdyż na świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wskazano łącznie stanowiska: maszynista lokomotywy i jednocześnie mechanik obchodowy, obchodowy urządzeń nawęglania, a ponieważ do uznania pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach wymagane jest wykonywanie tej pracy stale i w pełnym wymiarze czasu, przewidzianym dla danego stanowiska, zatem wykonywanie pracy na różnych stanowiskach wyklucza zatem możliwość spełnienia wymogu wykonywania pracy stale i pełnym wymiarze czasu pracy, przewidzianym dla danego stanowiska pracy. Wobec nie wykazania przez ubezpieczonego wymaganego 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych zdaniem organu rentowego brak było podstaw do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury.

W. D. w odwołaniu od powyższej decyzji zażądał jej zmiany poprzez przyznanie mu emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Podał, że organ rentowy niesłusznie nie zaliczył mu okresu zatrudnienia od 1 lipca 1985 r. do 31 grudnia 1998 r. w zakładzie (...), gdzie pracował jako maszynista, co jest pracą w warunkach szczególnych, a ubezpieczony nie powinien ponosić konsekwencji wadliwej konstrukcji świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Wskazał iż uwzględnił ubezpieczonemu 10 lat, 6 miesięcy i 10 dni okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy w Toruniu ustalił co następuje:

W. D. urodził się (...)

/okoliczność bezsporna/

W dniu 29 października 2012 r. W. D. wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury. W chwili złożenia wniosku był członkiem otwartego funduszu emerytalnego i złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa.

dowód: - wniosek emerytalny -kk. 1-3 akt ZUS p. I.

Decyzją z dnia 12 marca 2013 r. wydaną na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2004 r., Nr 39, poz. 353 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury z uwagi na niewykazanie 15-lat stażu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. 31 lat i 27 dni ogólnego stażu pracy. ZUS uznał, iż ubezpieczony wykazał 10 lat, 6 miesięcy i 10 dni pracy w szczególnych warunkach.

dowód: - decyzja ZUS -k. 49 akt ZUS p. I, karta przebiegu zatrudnienia – k. 48 akt ZUS p. I.

W toku aktywności zawodowej ubezpieczony w pełnym wymiarze czasu pracy pracował od 1 lipca 1985 r. do 21 listopada 2003 r. w Przedsiębiorstwie Usługowo-Handlowym (...) Sp. z o.o. w T. (wcześniej do 31 grudnia 1993 r. Zakłady (...) Elektrociepłownia (...), następnie do 31 marca 1995 r. Elektrociepłownia (...) S.A.). Początkowo

w okresie od 1 lipca 1985 r. do 31 października 1991 r. był zatrudniony na stanowisku maszynisty lokomotywy spalinowej, następnie w okresie od 1 listopada 1991 r. do 31 grudnia 1993 r. był zatrudniony na stanowisku maszynisty lokomotywy-mechanika obchodowego, w okresie od 1 stycznia 1994 r. do 31 marca 1995 r. na stanowisku maszynisty lokomotywy – obchodowego urządzeń nawęglania, od 1 kwietnia 1995 r. do 21 listopada 2003 r. na stanowisku maszynisty lokomotywy-mechanika obchodowego. Do końca 1992 r. ubezpieczony pracował na wydziale GN (Ruch Ciągły; Wydział Nawęglania i (...)), a następnie na wydziale TN (Wydział Nawęglania). Przez cały okres zatrudnienia wykonywał on przede wszystkim (a do 31 października 1991 r. wyłącznie) pracę maszynisty lokomotywy spalinowej. W późniejszych okresach ubezpieczony wykonywał także niekiedy – gdy nie było zajęcia dla maszynisty lub w razie awarii - pracę obchodowego urządzeń nawęglania, przy czym praca ta była także określana jako praca mechanika obchodowego, co wynikało ze zmian w nomenklaturze stanowisk w zakładzie pracy. Praca ta polegała na obchodzeniu i sprawdzaniu stanu technicznego urządzeń nawęglania (służących do rozładunku węgla i do nawęglania na kotły) i sprawowaniu dozoru przy urządzeniach podających węgiel do zasobników.

P. B. był zatrudniony w (...) od 1985 r. do 2007 r. jako maszynista lokomotyw spalinowych.

Z. N. był zatrudniony w (...) od października 1985 r. do 2012 r. jako maszynista lokomotyw spalinowych.

J. P. był zatrudniony w (...) od 16 marca 1985 r. do 2007 r. jako maszynista lokomotyw spalinowych.

W. K. był zatrudniony w (...) od 1985r. do 2007r. jako maszynista, mechanik obchodowy i mechanik urządzeń nawęglania.

dowód: - akta osobowe ubezpieczonego,

- świadectwo pracy z 26.11.2003 r. k. 9 akt ZUS p. I,

- świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 8.10.2012 r., k. 10 akt ZUS p. I,

- zeznania świadka P. B. na rozprawie w dniu 9.07.2013 r.,

- zeznania świadka Z. N. na rozprawie w dniu 9.07.2013 r.,

- zeznania świadka J. P. na rozprawie w dniu 9.07.2013 r.,

- zeznania świadka W. K. na rozprawie w dniu 9.07.2013r.

- przesłuchanie ubezpieczonego na rozprawie w dniu 9.07.2013 r.

W okresach od 3 sierpnia 1992 r. do 7 sierpnia 1992 r. (5 dni), od 10 sierpnia 1992 r. do 14 sierpnia 1992 r. (5 dni), od 18 listopada 1993 r. do 3 stycznia 1994 r. (1 miesiąc i 16 dni), od 21 lutego 1994 r. do 4 marca 1994 r. (12 dni), od 24 stycznia 1995 r. do 28 stycznia 1995 r. (5 dni), od 27 stycznia 1997 r. do 3 lutego 1997 r. (8 dni), od 8 września 1997 r. do 29 stycznia 1998 r. (4 miesiące i 22 dni) ubezpieczony pobierał zasiłek chorobowy.

dowód: - karta przebiegu zatrudnienia, k. 48 akt ZUS p. I

Sąd Okręgowy w Toruniu zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sądowych, w tym w aktach organu rentowego i osobowych wnioskodawcy, a także zeznań świadków P. B., Z. N., J. P. i W. K., oraz dowodu z przesłuchania ubezpieczonego.

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów, gdyż były jasne, pełne, rzetelne, a nadto żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności i mocy dowodowej i nie budziły one także wątpliwości Sądu. Sąd nie dał jedynie wiary świadectwu wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 26 listopada 2003 r., gdzie wskazano że przez

cały okres zatrudnienia w (...)u, ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał jedynie prace maszynisty lokomotywy, gdyż pozostaje to w sprzeczności ze świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 8 października 2012 r., gdzie wskazano że po 31 października 1991 r. ubezpieczony pracował na dwóch stanowiskach – maszynisty lokomotywy i mechanika obchodowego/obchodowego urządzeń nawęglania, z dokumentami zgromadzonymi w aktach osobowych ubezpieczonego, a także zeznaniami świadków P. B., Z. N., J. P., W. K. oraz samego ubezpieczonego. Jeżeli zaś chodzi o treść świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 8 października 2012 r., to Sąd miał na uwadze, że zawiera ono drobną sprzeczność, gdyż w jednym z punktów wskazano, iż ubezpieczony w okresie od 1 stycznia 1993 r. do 31 marca 1994 r. zajmował stanowisko obchodowego mechanika-maszynisty lokomotywy, a w kolejnym, że od 1 stycznia 1994 r. do 31 marca 1995 r. zajmował stanowisko maszynisty lokomotywy-obchodowego urządzeń nawęglania. Tym niemniej w ocenie Sądu ta sprzeczność jest wynikiem omyłki pisarskiej, a biorąc pod uwagę tożsamość stanowisk „obchodowego mechanika” na wydziale nawęglania (TN) i „obchodowego urządzeń nawęglania” na tym samym wydziale, w ocenie Sądu nie pozbawia ona tego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach waloru wiarygodności.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków P. B., Z. N. J. P., W. K. oraz wnioskodawcy co do charakteru wykonywanych przez wnioskodawcę czynności, gdyż zeznania te były spontaniczne, jasne, szczerze, co do zasady wzajemnie zgodne i spójne. Świadczy o tym również fakt, że świadkowie ci pracowali razem z ubezpieczonym przez cały jego okres zatrudnienia w spółce (...) na takich samych stanowiskach pracy, zatem mieli niekwestionowaną wiedzę w zakresie wykonywanych przez niego czynności. Sąd dał również wiarę ww. świadkom i ubezpieczonemu, że stanowiska „obchodowego mechanika” i „obchodowego urządzeń nawęglania” były tożsame, gdyż ubezpieczony wykonywał je w będąc zatrudnionym na wydziale nawęglania (TN, wcześniej GN), co potwierdza, iż „obchodowy mechanik” siłą rzeczy zajmować się musiał urządzeniami nawęglania. Co prawda świadek P. B. wskazywał, iż były to różne stanowiska, ale gdy opisywał zakres czynności, jakie były wykonywane na każdym z nich, wskazał że na obu tych stanowiskach chodziło o obsługę i sprawdzanie stanu technicznego urządzeń nawęglania, dlatego też Sąd przyjął, iż z punktu widzenia przepisów o pracy w szczególnych warunkach, można przyjąć, iż oba te stanowiska były tożsame.

Prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych reguluje art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którym ubezpieczony urodzonym po 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku – w przypadku mężczyzn - 60 lat, jeżeli w dniu 1 stycznia 1999 r. spełnili łącznie niżej wymienione warunki:

- osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat,
- posiadają co najmniej 15 – letni okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a nadto:
- nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego, a w przypadku przystąpienia złożyli wniosek o wykreślenie z funduszu i przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

Stosowne regulacje w przedmiocie wieku emerytalnego, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których przysługuje prawo do wcześniejszej emerytury znajdują się w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Natomiast wykazy prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zostały zawarte w wykazach A i B stanowiących załącznik do ww. rozporządzenia. Nadto w § 1 ust. 2 tegoż rozporządzenia w przedmiocie sprecyzowania stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach ustawodawca odsyła do odpowiednich przepisów resortowych.

Istotny w niniejszej sprawie jest również § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r., w myśl którego okresami pracy uzasadniającymi prawo do wcześniejszej emerytury są okresy, w których praca w szczególnych warunkach

lub o szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, ustalonym dla danego stanowiska. Pod pojęciem pracy wykonywanej stale należy rozumieć pracę wykonywaną na danym stanowisku pracy, zgodnie z rozkładem czasu pracy i w pełnym wymiarze czasu pracy, ustalonym dla danego stanowiska. W związku z powyższym nie będzie uznawana za taką pracę praca wykonywana, np. w połowie wymiaru czasu pracy lub tylko kilka lub kilkanaście dni w miesiącu.

W sprawie poza sporem była okoliczność, iż W. D. osiągnął z dniem 25 listopada 2012 r. przewidziany przepisami prawa wiek emerytalny oraz że posiada wymagany staż ubezpieczeniowy. Organ rentowy w celu ustalenia uprawnień do emerytury uwzględnił na dzień 1 stycznia 1999 r. 31 lat i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych, a także 10 lat, 6 miesięcy i 10 dni stażu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie kwestionował także faktu, że ubezpieczony w chwili złożenia wniosku był członkiem otwartego funduszu emerytalnego i złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa.

Istota sporu w niniejszym postępowaniu koncentrowała się natomiast wokół ustalenia, czy praca świadczona przez W. D. od 1 lipca 1985 r. do 31 grudnia 1998 r. w Przedsiębiorstwie Usługowo-Handlowym (...) Sp. z o.o. w T. była pracą w szczególnych warunkach, a w konsekwencji czy wnioskodawca spełnił ostatnią przesłankę do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury.

W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. okresy pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Organ rentowy, rozpoznając wniosek w sprawie prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach, może uwzględnić wyłącznie te okresy pracy w szczególnych warunkach, które zostały uwodnione na podstawie powyższego dokumentu bądź zaświadczenia stwierdzającego charakter i stanowisko pracy w warunkach szczególnych w określonych okresach. Dokumenty te są dla organu rentowego wiążące nie tylko w pozytywnym, ale i w negatywnym tego słowa znaczeniu. Oznacza to, że z jednej strony przedłożone zaświadczenie jest dowodem na fakt wykonywania przez zainteresowanego pracy w szczególnych warunkach, a z drugiej strony brak takiego zaświadczenia, czy nieprawidłowo wypełnione, uniemożliwia ustalenie tej okoliczności za pomocą innych środków dowodowych.

Niemniej w powyższym wypadku – braku bądź zakwestionowania przez organ rentowy powyższych środków dowodowych – zainteresowany może dochodzić ustalenia tych okoliczności w postępowaniu sądowym, w którym w myśl art. 472 i 473 kpc powyższe obostrzenia nie obowiązują. Sąd nie jest bowiem związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym. W postępowaniu o świadczenie emerytalno – rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 roku (III UZP 5/85) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia. Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika (umowy o pracę, świadectwa pracy, angaży, innych dokumentów). Zaliczenie nie udokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga przy tym dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania prawne przede wszystkim należy stwierdzić, że praca maszynisty lokomotywy spalinowej należy do stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach. Jest ona wymieniona w wykazie A Dział VIII „W transporcie i łączności” pod pozycją 13 (jako prace zakładowych służb kolejowych bezpośrednio związane z utrzymaniem ruchu pociągów) załącznika nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz. U. 1983 r., Nr 83, poz. 43). Ponadto jest ona wymieniona w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach (Dz. Urz. WUG z dnia 12 sierpnia 1983 r.) w dziale VIII pod pozycją 13 punkt 11 – „maszynista lokomotywy spalinowej i jego pomocnik”.

Również praca obchodowego urzędzeń nawęglania należy do stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach. Jest ona wymieniona w wykazie A Dział II „W energetyce” (jako prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych) załącznika nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz. U. 1983 r., Nr 83, poz. 43). Ponadto jest ona wymieniona w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach (Dz. Urz. WUG z dnia 12 sierpnia 1983 r.) w dziale II pod pozycją 1 punkt 45 – „obchodowy urzędzeń nawęglania”.

Już zaliczenie ubezpieczonemu okresu od 1 lipca 1985 r. do 31 października 1991 r. (6 lat i 4 miesiące), w którym wykonywał on wyłącznie pracę maszynisty lokomotywy spalinowej, bezsprzecznie uznawanej za pracę w szczególnych warunkach, w połączeniu z okresem 10 lat, 6 miesięcy 10 dni okresu pracy w szczególnych warunkach uznanym przez organ rentowy sprawia, iż ubezpieczony udowodnił on 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach i tym samym spełnił wszystkie przesłanki do przyznania mu wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Tym niemniej w ocenie Sądu należy ubezpieczonemu zaliczyć również pozostały okres (od 1 listopada 1991 r. do 31 grudnia 1998 r.), kiedy to ubezpieczony wykonywał prace na różnych stanowiskach – maszynisty lokomotywy spalinowej oraz obchodowego urzędzeń nawęglania/mechanika obchodowego. W ocenie Sądu fakt ten - wbrew stanowisku organu rentowego - nie wyklucza możliwości spełnienia wymogu wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przewidzianym dla danego stanowiska.

Z prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach mogą korzystać wyłącznie pracownicy, którzy byli zatrudnieni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szkodliwych warunkach. Wobec tego dopuszczalne jest uwzględnienie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej zmiany oraz prac, które oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika i zostały zaliczone do prac w szczególnych warunkach w wykazie A załącznika do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008 r. II UK 306/07 OSNP 2009/21-22/290).

Tym samym przyjmując, że ubezpieczony wykonywał prace maszynisty lokomotywy spalinowej oraz obchodowego urzędzeń nawęglania/mechanika obchodowego, które były zaliczane do prac w szczególnych warunkach w załączniku do zarządzenia resortowego należy uznać, iż spełniał on warunek, jakim było stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywanie pracy szkodliwej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku pracy.

Reasumując, ustalony w sprawie stan faktyczny pozwolił przyjąć, iż praca świadczona przez wnioskodawcę w okresie od 1 lipca 1985 r. do 31 października 1991 r. (6 lat i 4 miesiące) na stanowisku maszynisty lokomotywy spalinowej oraz w okresie od 1 listopada 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. (po odliczeniu okresów pobierania zasiłku chorobowego w łącznym wymiarze 7 miesięcy i 13 dni – 6 lat, 6 miesięcy i 17 dni) na stanowiskach maszynisty lokomotywy spalinowej oraz obchodowego urzędzeń nawęglania/mechanika obchodowego była pracą w warunkach szczególnych. Dlatego też ubezpieczony wykazał – uwzględniając 10 lat, 6 miesięcy i 10 dni okresów pracy w warunkach szczególnych uznane przez organ rentowy - łącznie **23 lata, 4 miesiące i 27 dni** pracy w warunkach szczególnych.

Stąd też Sąd – na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc – zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał W. D. prawo do emerytury poczynając od dnia 25 listopada 2012 r. tj. od dnia ukończenia przez ubezpieczonego 60 roku życia, zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (pkt I wyroku).

Mając na uwadze, że ustalenie faktycznych warunków pracy mogło zostać poczynione dopiero na etapie postępowania sądowego na podstawie dowodów, którymi organ rentowy nie dysponował, Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy

o emeryturach i rentach z FUS. Sąd miał na uwadze, iż organ rentowy był w posiadaniu kilku świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach, których treść była różna i nie pokrywała się z treścią świadectwa pracy ubezpieczonego.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na mocy cytowanego wyżej przepisu orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (pkt II wyroku).

Przewodnicząca

Sędzia SO Danuta Domańska